

Ministerie van Algemene Zaken

Kernboodschap corona-aanpak
Onderzoeksresultaten
Research Community Nederland Denkt Mee
 7 januari 2021

Er is draagvlak voor de boodschap dat de maatregelen voorlopig zullen aanhouden, mogelijk nog tot lang na de start van het vaccineren. De boodschap valt echter wel zwaar en mist perspectief voor de toekomst.

- Voor een grote groep burgers is deze informatie **niet** nieuw, men had dit al verwacht. Ook **begrijpt men** dat de maatregelen **niet meteen versoepeld** kunnen worden.
- De boodschap valt bij velen echter zwaar. Eerder had men de hoop dat vaccinaties versoepeling van de maatregelen mogelijk zouden maken, maar dat blijkt nu niet het geval.
- Daarnaast hebben sommige burgers **kritiek op de boodschap**. Ook heeft men **behoefte aan concrete informatie** over het vervolg.

Aanbevelingen

- Blijf **begrip tonen** voor de situatie waar men in zit en de behoefte naar meer informatie.
- Geef waar mogelijk **meer informatie over het concrete plan** van aanpak na vaccineren.
- Verwijs naar **meer informatie over vaccineren**.

Resultaten

Er is draagvlak voor de kernboodschap

Veel burgers hebben begrip voor de inhoud van de tekst. Dit heeft meerdere redenen:

- **Duidelijke boodschap.** Volgens velen is de boodschap duidelijk; we moeten ons ook na vaccinatie nog aan de regels blijven houden. Het geeft een duidelijker beeld van de komende maanden. Daarnaast is het volgens deelnemers duidelijk dat burgers hierbij zelf verantwoordelijkheid dragen.
  - *“Dat komt duidelijk naar voren (verantwoordelijkheid nemen). We moeten maatregelen blijven opvolgen tot er voldoende mensen gevaccineerd zijn.”*
- **Boodschap in lijn met verwachtingen.** Voor sommigen komt de boodschap niet als een verrassing. Veel mensen hadden verwacht dat de maatregelen na de start van het vaccineren nog zouden aanhouden en hielden hier dus onbewust rekening mee.
  - *“Begrijpelijk dat we er nog niet meteen zijn, en dat we ons aan de regels moeten blijven houden.”*

Verwacht gedrag in lijn met de adviezen

Behalve begrip, tonen de deelnemers ook positieve verwachtingen omtrent het gedrag van henzelf en van anderen.

- **Verantwoordelijkheidsgevoel.** Meerdere burgers voelen na het lezen van de tekst de verantwoordelijkheid om de coronamaatregelen na te leven.
  - *“Ik zou zeggen dat ik het volledig eens ben met deze tekst. We moeten nog even doorbijten en ons aan de maatregelen houden, zodat we straks weer kunnen doen wat we willen.”*
- **Vertrouwen in de burger.** Men heeft er vertrouwen in dat de grootste groep Nederlanders dit advies opvolgt.

Boodschap valt zwaar bij grote groep burgers

Ondanks het draagvlak voor de boodschap, valt het veel burgers zwaar dat de maatregelen mogelijk nog lang aanhouden.

- Eerder had men de hoop dat vaccinaties versoepeling van de maatregelen mogelijk zouden maken, maar dat blijkt nu niet het geval. Er is nog **geen duidelijk zicht op een einde** van de coronacrisis.

Ministerie van Algemene Zaken

Kernboodschap corona-aanpak
Onderzoeksresultaten
Research Community Nederland Denkt Mee
 7 januari 2021

- *“Het is een duidelijke tekst waarin alles goed beschreven wordt. Echt vrolijk word je er niet van, want het beschrijft dat het nog maanden gaat duren voor er weer iets mag. Ondanks het vaccineren waar zo hoog van wordt opgegeven.”*
- Men geeft aan dat de coronacrisis lang duurt en dat men ‘coronamoe’ aan het worden is.
- Ook maakt men zich nog steeds zorgen over de economische gevolgen van de coronacrisis.
  - *“Het is heel heftig en ik maak me inderdaad ook zorgen om de ondernemers én werknemers.”*

Kernboodschap roept ook discussie op

Ondanks het draagvlak bij het merendeel van de burgers, zijn er ook onderdelen in de kernboodschap die op kritiek stuiten:

- **Weinig nieuwe informatie.** Meerdere burgers geven aan dat veel informatie uit de tekst bij hen al bekend is, bijvoorbeeld door eerdere berichtgeving of de media. In die zin versterkt de tekst het gevoel van ‘coronamoeheid’.
  - *“De tekst is voor mij teveel een herhaling van stappen. De informatie in de tekst is altijd duidelijk en ik lees eerlijk gezegd niets nieuws.”*
- **Sombere boodschap.** De tekst is (te) somber ingestoken; deze biedt weinig positief perspectief.
  - *“Ik vind de aanpak duidelijk alleen weinig hoop en perspectief bieden het is zelfde grijze boodschap als één jaar geleden.”*
- **Adviezen zijn te vrijblijvend.** Ondanks dat de meerderheid vertrouwen heeft in de medeburgers, is er ook een kleine groep die vreest dat er burgers zijn die geen verantwoordelijkheid nemen en zich niet aan de maatregelen blijven houden. Volgens hen mogen de boodschap en de maatregelen daarom strenger zijn.
  - *“Ik zie het liever strenger, want in Nederland werkt een advies niet. Mensen zijn echt te koppig zoals helaas gebleken is keer op keer.”*
- **Te belerend.** Met name als het gaat om het wel of niet laten vaccineren vinden sommigen de toon onprettig.
  - *“Het enige wat vernieuwend is, is dat het rijk ons wil adviseren om jezelf te vaccineren. Dit komt duidelijk naar voren in de tekst, iets te. Het lijkt wel of de overheid ons wil verplichten.”*

Burgers hebben behoefte aan meer duidelijkheid over het vervolg

Sommige burgers blijven na het lezen van de tekst achter met vragen, met name over het vaccineren en het versoepelen van de maatregelen.

- **Behoeft aan duidelijkheid.** Men heeft behoefte aan duidelijkheid over de toekomst; concrete informatie over de vervolgstappen, onder meer na 19 januari. Dit komt volgens meerdere burgers nog onvoldoende in de tekst naar voren.
  - *“Dat is wat mij betreft ook wat er ontbreekt, duidelijkheid en helderheid richting de komende periode (komende maanden).”*
- **Vaccineren.** Men vragen over de vrijblijvendheid hiervan en wil men graag weten hoe dit praktisch in zijn werk gaat. Een enkeling verwacht dat aanvullende informatie hierover volgt.
  - *“De tekst roept nog steeds veel vragen op. Als je gevaccineerd bent kun je nog steeds corona overdragen en sommigen worden nog steeds ziek. Het zegt verder weinig over evt. risico's. Ik wil weten hoelang ik met zo'n vaccin beschermd ben. Moeten we straks jaarlijks 2 vaccins gaan halen?”*
- **Versoepelingen.** Sommige anderen hebben behoefte aan meer duidelijkheid over de versoepelingen. Zij zijn bijvoorbeeld benieuwd welke versoepelingen op langere termijn mogelijk zijn en wat hierin het perspectief is.

Ministerie van Algemene Zaken

Kernboodschap corona-aanpak
Onderzoeksresultaten
Research Community Nederland Denkt Mee
7 januari 2021

- *“Onduidelijk, er wordt alleen geschreven dat het versoepeld wordt als er voldoende is gevaccineerd. Ik zou graag horen hoe, zodat ik me laat vaccineren.”*
- *“Dat mis ik dus ook, enige vorm van perspectief. Het is precies dezelfde boodschap als vorig jaar maart.”*

Rijksoverheid gezien als afzender van de boodschap

De overgrote meerderheid van de burgers herkent de Rijksoverheid als afzender van de boodschap. Van welke afzender binnen de Rijksoverheid de boodschap precies komt is voor meerderen echter moeilijk in te schatten.

- Zo noemen burgers het kabinet, maar ook minister-president Mark Rutte, minister Hugo de Jonge, het ministerie van Algemene zaken en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Ministerie van Algemene Zaken

Kernboodschap corona-aanpak
Onderzoeksresultaten
Research Community Nederland Denkt Mee
 7 januari 2021

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

Het doel van dit onderzoek is: Inzicht verkrijgen in het draagvlak voor de kernboodschap over de Nederlandse aanpak van de coronacrisis. De onderzoeksvragen hierbij zijn:

- Welke reacties en discussies roept de kernboodschap op?
- In hoeverre is er draagvlak voor het verhaal (bij voor-en tegenstanders van de aanpak tegen het coronavirus)?
- Hoe kan de kernboodschap geoptimaliseerd worden?

Dit onderzoek vond plaats op 6 en 7 januari 2021. Aan het onderzoek hebben 103 burgers deelgenomen. Het onderzoek vond plaats via een vragenlijst en discussietopic in de online research community Nederland Denkt Mee. De resultaten uit dit onderzoek zijn gebaseerd op kwalitatief onderzoek en daardoor geen cijfermatig bewezen feiten of te extrapoleren naar de gehele Nederlandse bevolking.

Bijlage 2: Stimulusmateriaal

Zo krijgen we corona onder controle – de corona-aanpak van het kabinet

De coronacrisis is nog niet voorbij. Iedere dag worden nog veel mensen besmet, worden ze nog ziek. Iedere dag belanden er nog mensen door corona in het ziekenhuis en een deel wordt opgenomen op de intensive care. En iedere dag overlijden er nog mensen aan de gevolgen van het virus. Door de drukte in de zorg worden noodzakelijke operaties en behandelingen uitgesteld. De zorg en het zorgpersoneel zijn al bijna een jaar overbelast. De impact op de samenleving is groot en vraagt veel van iedereen.

We weten nu veel meer over het virus dan in maart. We weten hoe we besmettingen kunnen voorkomen. We kunnen het beter behandelen. Doordat er genoeg testen zijn hebben we goed zicht op de verspreiding van corona in Nederland. Maar het virus verrast ons ook nog steeds. Bijvoorbeeld doordat nieuwe mutaties met andere eigenschappen zich snel over de wereld verspreiden.

Als de toegankelijkheid van de zorg in het geding komt (zoals nu) dan zijn extra maatregelen nodig. Het kabinet neemt dan maatregelen die er op gericht zijn om het aantal reisebewegingen en contacten tussen mensen te beperken. Zo heeft het virus minder kans om zich te verspreiden. Deze maatregelen hebben grote maatschappelijke en economische gevolgen en raken ons allemaal. Daarom worden deze maatregelen alleen genomen als het echt niet anders kan.

We hebben nu vaccins, waardoor mensen beschermd worden tegen het virus. Pas als het overgrote deel van Nederland gevaccineerd is, kunnen we die regels loslaten. Want ook als je gevaccineerd bent is het risico niet helemaal weg. Een deel van de gevaccineerden kan het virus mogelijk overbrengen op anderen. En al is de kans klein, soms werkt het vaccin niet en kun je nog steeds ziek worden. We moeten ons voorlopig aan de regels blijven houden, ook na vaccinatie. Dat zal nog maanden duren.

Eén ding is duidelijk. Corona is nog lang niet weg en heeft nog lang impact op ons leven. Beperkende maatregelen blijven voorlopig nog gelden. Als deze golf voorbij is, moeten we alles doen om een volgende golf te voorkomen.

We hebben het zelf in de hand. We krijgen corona onder controle als we het volgende doen:

- We houden ons aan de basisregels en de maatregelen. We houden anderhalve meter afstand, wassen vaak onze handen, niezen in onze elleboog, werken zoveel mogelijk thuis.
- Bij klachten laten we ons testen en blijven we thuis tot de uitslag, bij een positieve test blijf je thuis tot je 24 uur geen klachten hebt gehad. Als we in contact zijn geweest met iemand met corona, ook dan blijven we thuis.
- En we laten ons vaccineren.

Ministerie van Algemene Zaken

Kernboodschap corona-aanpak
Onderzoeksresultaten
Research Community Nederland Denkt Mee
7 januari 2021

Als we dit doen dan kunnen we de verspreiding van het virus beperken en zware maatregelen voorkomen. Zo beperken we de impact van corona op ons leven. En als genoeg mensen zijn gevaccineerd komt het normale leven stap voor stap weer terug.